ทิศทางการจัดการความรู้ของมหาจุฬาฯ

ทิศทางการจัดการความรู้ของมหาจุฬาฯ

M C U

พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.

ศาสตราจารย์และอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เจ้าคณะภาค ๒

กรรมการมหาเถรสมาคม

เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาส

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11

ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมต่อสถานการณ์

รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัด ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน...”

Learning Organization

An organization that facilitates the learning of all its members and consciously transforms itself and its context

องค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์กรที่มีการสร้างช่องทางให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันภายในระหว่างบุคลากร ควบคู่ไปกับการรับความรู้จากภายนอก เพื่อนำ ไปสู่การพัฒนาและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

Benefits of being a Learning Organization

1. Innovation & competition มีนวัตกรรมและการแข่งขัน
2. Better response to external pressures เผชิญแรงกดดันได้ดี
3. Improving quality of outputs พัฒนาคุณภาพผลผลิต
4. Improving corporate image พัฒนาภาพลักษณ์
5. Increasing the pace of change within the organization ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น
6. Sustainable Development มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การจัดการความรู้

The processes that govern the creation, dissemination, and utilization of knowledge

เป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้ เผยแพร่องค์ความรู้ และนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์

(Brian Newman, 1991)

การจัดการความรู้/ปัญญา

Knowledge/Wisdom Management : KM

การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลแบบปัจเจกปัญญา มาพัฒนาให้เป็นระบบสาธารณปัญญา โดยจัดเก็บและเผยแพร่ในรูปของเอกสารและสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปใช้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลถึงปัญญา

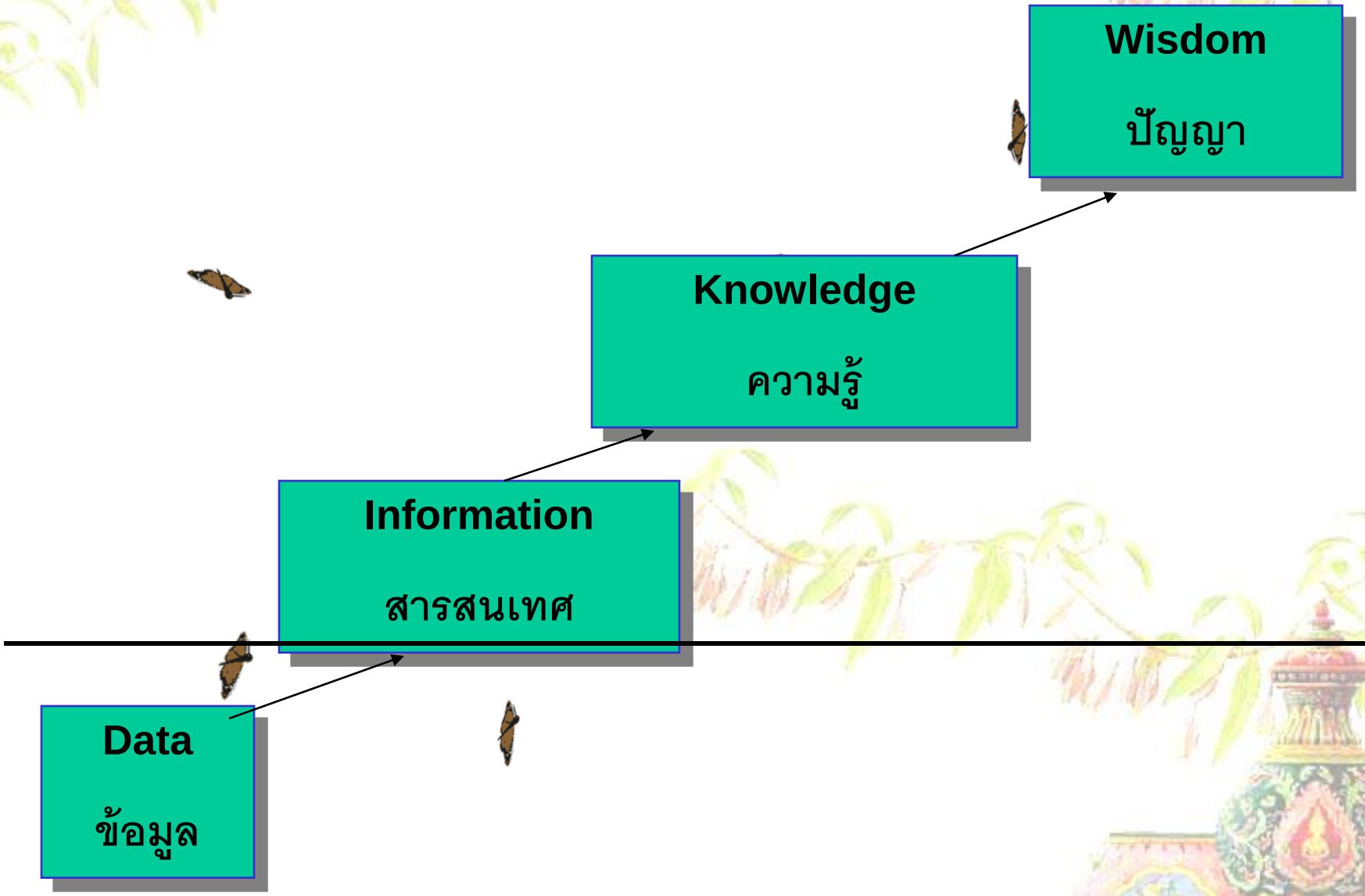

ข้อมูล Data

ข้อเท็จจริง หรือสิ่งที่ถือหรือยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริง สำหรับใช้เป็นหลักอนุมานหาความจริงหรือการคำนวณ (ราชบัณฑิตยสถาน)

สารสนเทศ Information

ข่าวสาร, การแสดงหรือชี้แจง

ข่าวสารข้อมูลต่างๆ

(ราชบัณฑิตยสถาน)

Data in context,
in documents and databases

ความรู้ Knowledge

สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์

สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติ

Information plus experience to act upon

ตัวอย่าง

“หุ้นขึ้น ๑๐ %” เป็นข้อมูล

“หุ้นธนาคารที่เราซื้อไว้ขึ้น ๑๐ %” เป็นสารสนเทศ

“เมื่อหุ้นธนาคารที่เราซื้อไว้ขึ้นถึง ๑๐ % เราขายหุ้นนี้ได้กำไรอย่างงาม” เป็นความรู้

“การที่หุ้นนี้ขึ้นถึง ๑๐ % เป็นผลจากการปั่นราคาหุ้น เราต้องรีบขายทันที” เป็นปัญญา

ปัญญา Wisdom

ความรอบรู้, ความรู้ทั่ว,ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด (ราชบัณฑิตยสถาน)

ความรู้รอบ, ความรู้ลึก

Ability to discern inner qualities and relationships--insight

ประเภทของปัญญา

๑. สุตมยปัญญา Knowledge

๒. จินตามยปัญญา Knowledge & Wisdom

๓. ภาวนามยปัญญา Wisdom

ขงจื้อ Confucius

He who learns but does not think is lost! He who thinks but does not learn is in great danger.

- เรียนโดยไม่คิด เสียเวลาเรียน
- คิดโดยไม่เรียน เข้ารกเข้าพง

ปัญญา ๒ ประเภท

๑. ปัจเจกปัญญา **Tacit Knowledge**

ความรู้เฉพาะตัว (ปัจจัตตัง)

๒. สาธารณปัญญา **Explicit Knowledge**

ความรู้ที่ถูกบันทึกไว้ซึ่งคนทั่วไปรู้ได้

การจัดการความรู้

Knowledge Management : KM

การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลแบบ**ปัจเจกปัญญา**

มาพัฒนาให้เป็นระบบ**สาธารณปัญญา**

ในรูปของเอกสารและสื่อต่างๆ

เพื่อให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ทำงาน

อย่างมี**ประสิทธิภาพ**

องค์ความรู้ขององค์กรอยู่ที่ไหน

Survey of 400 Executives by Delphi

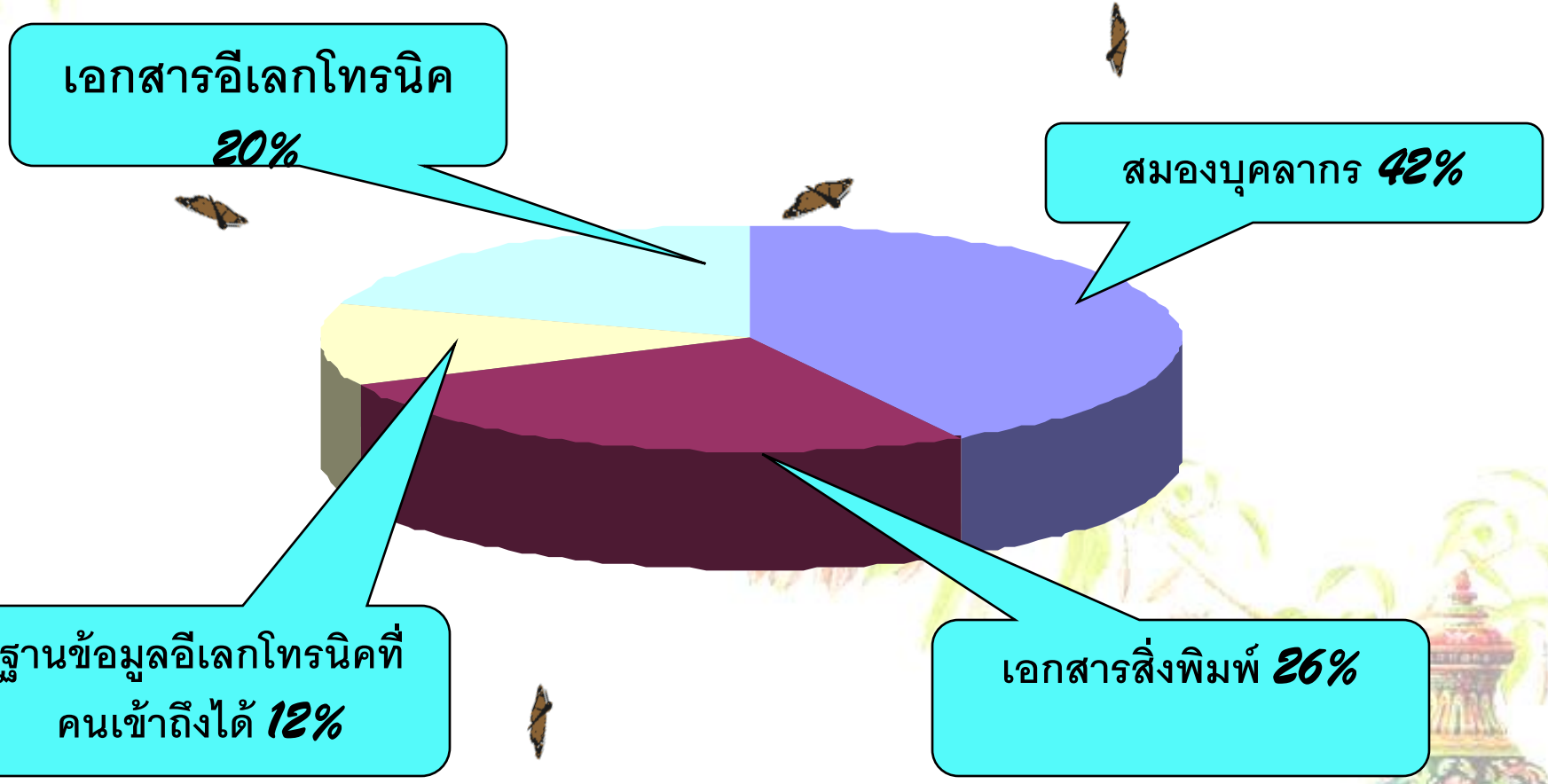

วิธีถ่ายทอดความรู้ในองค์กร

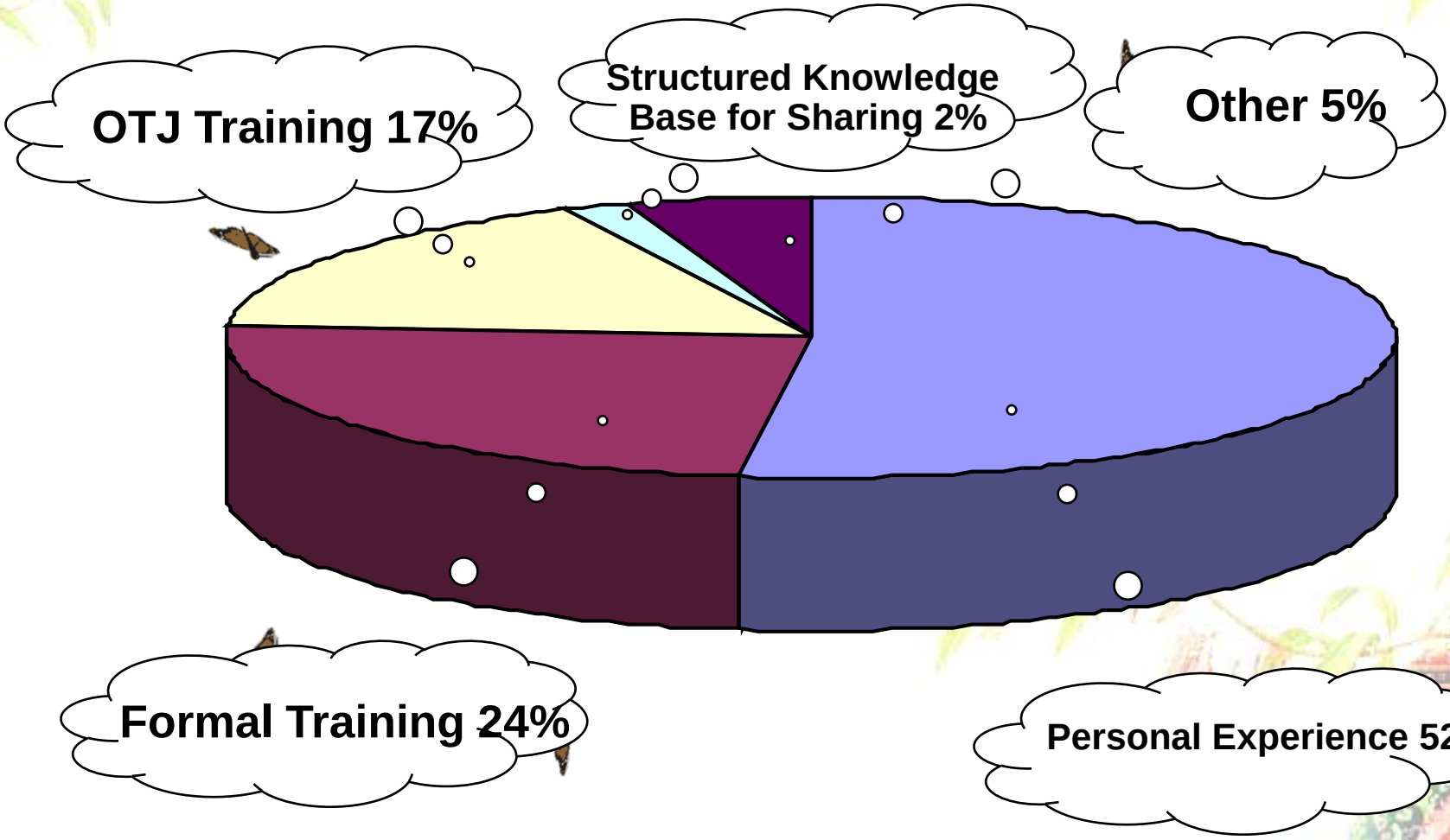

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ผ่านการอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ หลังจากนั้นเพียง 10 % เมื่อผ่านไป 2 สัปดาห์ หากไม่ได้นำกลับมาใช้อีก ทักษะหรือความรู้ต่างๆ จะเลือนหายไปร่วม 87 %

ปัญหาของการบริหารวัดทั่วไป

อาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะตัว

ของเจ้าอาวาส

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี

และแผนกธรรม

สำนักวัดประยุรวงศาวาส

พระปริยัติธรรมแผนกบาลีซบเซา

ตำนานพระนักเทศน์วัดประยูรฯยังรุ่งเรือง

อยากเป็นนักเทศน์ให้อยู่วัดประยูรฯ

อบรมวิชาการเทศนารุ่นที่ ๑๗

เป็นสำนักต้นแบบด้านการเทศนา

KM ในพระพุทธศาสนา

พระอานนท์ขอพรจากพระพุทธเจ้า

พระสารีบุตรแสดงสังคีติสูตรและทสุตตรสูตร

ปฐมสังคายนา

การจารึกพระไตรปิฎก พ.ศ. ๔๓๐-๔๕๐

งานของพระอรรถกถาจารย์

คำสอนในพระพุทธศาสนา

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ

การให้ธรรมเป็นทานชนะการให้ทั้งปวง

ไม่มีธรรมมัจฉริยะ ไม่หวงวิชา

อุปมาเหมือนการจุดเทียนต่อๆกัน

ระบบกัลยาณมิตร

มจร

พุทธศาสตรบัณฑิตรุ่นที่ ๑ จำนวน ๖ รูป

จำนวนนิสิตปีปัจจุบัน ๑๓,๐๐๐ รูป/คน

สร้างสำนักงานใหญ่เรียนได้ ๑๐,๐๐๐ รูป/คน

มีวิทยาเขต วิทยาลัยและอื่นๆ ทั่วประเทศ

เปิดสาขาในต่างประเทศ ๔ แห่ง

ICUNDV- IABU

ปัญหาของ มจร

ปริมาณ - คุณภาพ

ส่วนกลาง - ส่วนภูมิภาค

หลักสูตรทั่วไป-หลักสูตรนานาชาติ

ภาษาไทย - ภาษาต่างประเทศ

ในประทศ – ต่างประเทศ

บรรพชิต – คฤหัสถ์

พระพุทธศาสนา – ศาสตร์สมัยใหม่ ฯลฯ

ประสิทธิภาพ Efficiency

การทำงานให้สำเร็จ

โดยลงทุนลงแรงน้อย

แต่ได้ผลตอบแทนมาก

= ประโยชน์สูง ประหยัดสุด

การประกันคุณภาพ

การระบุความชัดเจน

ในวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

ตลอดจนถึงวิธีปฏิบัติงาน

เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

นวลักษณ์ของพุทธศาสตรบัณฑิต

1. มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
2. ใฝ่รู้ใฝ่คิด
3. เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา
4. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
5. มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
6. รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม
7. รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
8. มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
9. มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

วิสัยทัศน์ มจร

1. ศูนย์กลางศึกษาพระพุทธศาสนาระดับนานาชาติ
2. ที่สร้างคนดีและเก่งอย่างมีสมรรถภาพ
3. จัดการศึกษาและวิจัยดีอย่างมีคุณภาพ
4. บริการวิชาการดีอย่างมีสุขภาพ
5. บริหารดีอย่างมีประสิทธิภาพ

IPOI

1.ปัจจัยนำเข้า (Input)

2.ปัจจัยกระบวนการ (Process)

3.ปัจจัยผลผลิต (Output)

4.ปัจจัยผลกระทบ (Impact)

QA & KM

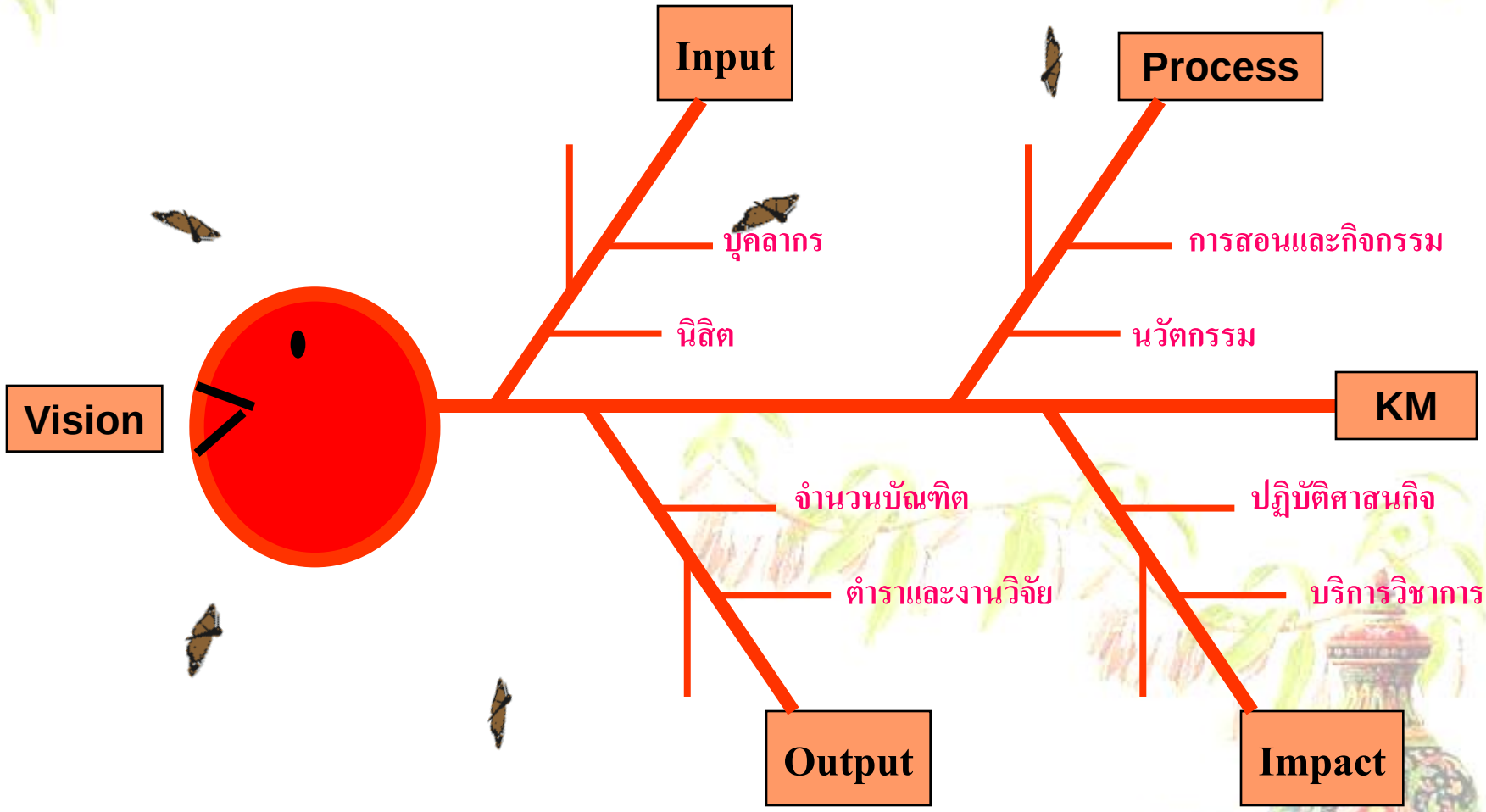
Input
Process
บุคลากร
การสอนและกิจกรรม
นิสิต
นวัตกรรม
Vision
KM
จำนวนบัณฑิต
ปฏิบัติศาสนกิจ
ตำราและงานวิจัย
บริการวิชาการ
Output
Impact

แหล่งทุนทางปัญญาของ มจร

1. Social capital ทุนจากสังคม
2. Structural capital ทุนจากสถาบัน
3. Human capital ทุนจากบุคลากร

การจัดการความรู้

การจัดการหาความรู้ที่ถูกต้อง
ให้ถูกคนที่ต้องการ
และถูกเวลาที่เขาต้องใช้

Getting the right Knowledge to the right people at the right time

ปัญญาที่ มจร ยังขาดแคลน

1. ภาษาต่างประเทศ
2. การเงินการบัญชี
3. การจัดทำแผน
4. กฎหมาย
5. นวกรรม
6. พุทธศิลป์
7. นิเทศศาสตร์
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ
9. การจัดการความรู้

Charles Darwin

It is not the strongest of the species that survives, nor the most intelligent that survives. It is the one that is the most adaptable to change.

ผู้อยู่รอดไม่ได้เข้มแข็งหรือฉลาดที่สุด

แต่คือผู้ปรับตัวเก่งที่สุด

ทำไมไดโนเสาร์จึงสูญพันธุ์

กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)

1. การกำหนดองค์ความรู้ Identification
2. การแสวงหาความรู้จากแหล่งทุน Acquisition
3. การจัดระบบความรู้ Organization
4. การพัฒนาความรู้ Development
5. การเข้าถึงความรู้ Access
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Sharing
7. การใช้ความรู้ Utilization

สุภาษิตจีน

ถ้าท่านให้ปลาแก่คนจน

เขาจะมีปลากินเพียงวันเดียว

แต่ถ้าท่านสอนวิธีจับปลาให้เขา

เขาจะมีปลากินตลอดชีวิต

องค์ประกอบของการจัดการความรู้

TUNA Model

Knowledge Sharing (KS)

ส่วนกลางลำตัว ส่วนที่เป็น "หัวใจ"
ให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน
(Share & Learn)

Knowledge Vision (KV)

ส่วนหัว ส่วนตา
มองว่ากำลังจะไปทางไหน
ต้องตอบได้ว่า "ทำ KM ไปเพื่ออะไร"

Knowledge Assets (KA)

ส่วนหาง สร้างคลังความรู้
เชื่อมโยงเครือข่าย ประยุกต์ใช้ ICT
"สะบัดหาง" สร้างพลังจาก CoPs

One oil barrel at a time

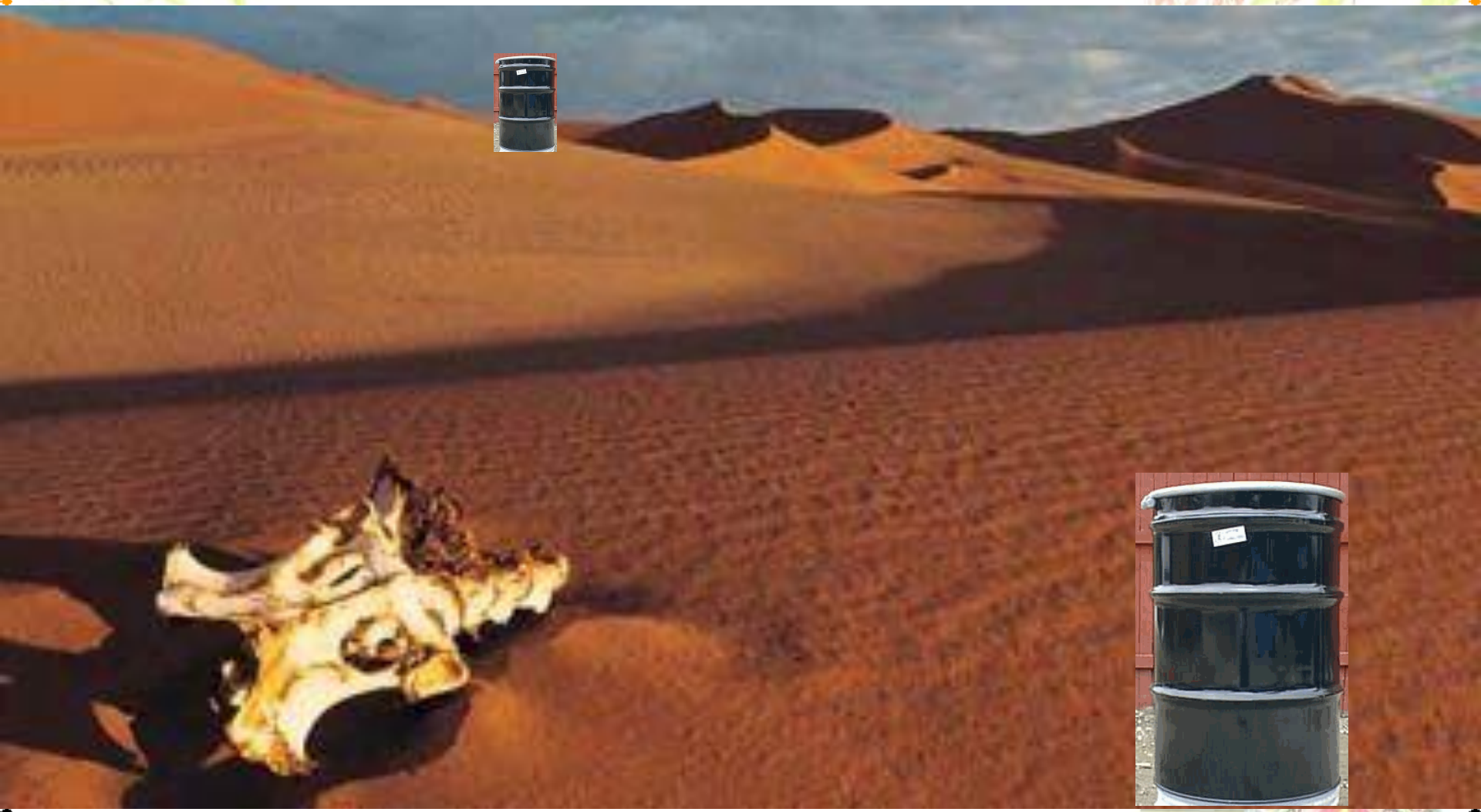

สมเด็จมหาวีรวงศ์ (ติสสะ)

โง่ไม่เป็น เป็นใหญ่ยาก ฝากให้คิด
ทางชีวิต จะรุ่งโรจน์ โสตถิผล
ต้องรู้โง่ รู้ฉลาด ปราดเปรื่องตน
โง่สิบหน ดีกว่าแบ่ง เก่งเดี่ยวเดียว